



EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

NÉBIH – Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

2016. február 3.

A Kormány célja, hogy a magyar családok asztalára biztonságos és kiváló minőségű magyar élelmiszerek kerüljenek. Fontos ez azért, mert a jó minőségű élelmiszerek fogyasztása hozzájárul egészségünk megőrzéséhez, de azért is, mert előállításuk és vásárlásuk munkahelyeket teremtve visszahat a magyar gazdaság fejlődésére.

A sikeres hatósági fellépésen túl a Földművelésügyi Minisztérium és Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) számára is kiemelten fontos a szakmaközi szervezetekkel kialakított partneri kapcsolat, a minél gyakoribb információ-megosztás és az együttműködés.

Összefogás a magyar tejtermelők és tejágazat eredményességéért

A Tej Szakmaközi Szervezet és TermékTanács (TermékTanács), a Kormányzat és az ágazat minden szereplőjének közös érdeke, hogy szoros együttműködéssel javítsa a termékpálya szervezettségét, a tejpiacon környezet kiszámíthatóbbá és kiegyensúlyozottabbá tételét, valamint a tej- és tejtermékfogyasztás népszerűsítését és növelését. E munkában a jövőben a NÉBIH is aktív segítséget nyújt a TermékTanács számára, ezzel is elősegítve a tejágazat fejlődését, az ágazatban élők boldogulását.

Az ágazat védelmének és eredményességének érdekében valamennyi, Magyarország területén működő tejfeldolgozó, nagykereskedéssel foglalkozó tejágazati szereplő, valamint tej-kiskereskedő – akinek tej és tejtermék forgalmazásából származó éves nettó árbevétele meghaladja az 50 millió forintot – köteles piacszervezési hozzájárulást fizetni a TermékTanács által működtetett Közösségi Marketing Alapba.

A NÉBIH és a TermékTanács között létrejött együttműködési megállapodás alapján a jövőben a piacszervezési hozzájárulás teljesítésével kapcsolatos ellenőrzéseket a hivatal végzi. Emellett a két szervezet különös figyelmet fordít a hazai tejfogyasztás ösztönzését segítő programok sikeres megvalósítására is. A NÉBIH szakmai tudásával támogatja és segíti a TermékTanács szemléletformáló marketing tevékenységét, míg a hivatal ez irányú törekvéseit a TermékTanács támogatja a rendelkezésére álló eszközökkel.

Aktív hatósági fellépés a tejágazat védelméért

A Földművelésügyi Minisztérium és NÉBIH – az új lehetőségek, együttműködések keresése mellett – az elmúlt években is számos intézkedést tett a tejágazat védelmében.

Tisztességtelen forgalmazói magatartás

A NÉBIH az elmúlt négy évben – részben bejelentésre – majd négy tucat alkalommal vizsgálta tej- és tejtermékek kiskereskedelmi forgalmazását. Az ellenőrzések több mint 30%-ában a szakemberek tisztességtelen forgalmazói magatartást állapítottak meg, és több mint 96 millió forint termékpálya-felügyeleti bírságot szabott ki a hatóság.

Ágazati célellenőrzések – 2014-2015

Az 2014-es célellenőrzések *első fázisában* a NÉBIH Kiemelt Ügyek Igazgatósága (KÜI) 21 nagykereskedelmi vállalkozást ellenőrzött, több esetben a NAV-val összehangoltan. Ennek során 43 ezer liter UHT tej került ideiglenes forgalmi korlátozás alá. Az általános higiéniai vizsgálatok során több mint 3 tonna egyéb élelmiszert is lefoglaltak és megsemmisítettek, a kiszabott bírság meghaladta a 3 millió forintot.

A *második fázisban* a megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági szakemberei – a KÜI koordinálásával – 8 megyében több mint 60 kereskedelmi egységet ellenőriztek. A hatóság szakemberei több mint 100 tejtételből vettek mintákat, amelyeket mikrobiológiai, összetételi, idegen víz, maradékanyag vizsgálatoknak vetettek alá, és megállapították, hogy a vonatkozó jogszabályoknak valamennyi minta megfelelt. A vizsgálatok során azonban, az ellenőrök a nem megfelelő nyomkövethetőség miatt 73 ezer liter UHT tej ideiglenes forgalmi korlátozását rendelték el.

A *harmadik fázisban* a KÜI 6 megyében kezdte meg a tejüzemek, sajtgyártók ellenőrzését, aminek eredményeként 7 üzemben összesen 178 tonna tejet és tejterméket foglaltak le. Egy esetben az illegális tej palackozás miatt az ellenőrök az egység működését megtiltották. Egy fővárosi sajtüzemben 169 tonna alapanyagot, félkész-terméket és készterméket kellett lefoglalni lejárt minőségmegőrzési-ido, illetve rovarszennyezettség miatt.

A feketegazdaság felszámolásáért dolgozó KÜI **2015**-ben 29 tejágazati vizsgálat során 42 tételt, összesen több mint 650 ezer liter UHT tejet ellenőrzött. A vizsgálatok során több mint 12 ezer liter nem nyomkövethető tejet zároltak a szakemberek.

Mindennapi feladatok a tejágazat zavartalan működéséért

Nyilvántartásba vétel: A nyerstej közösségen belüli, illetve harmadik ország felé (azaz EU-n kívülre) történő értékesítésének segítése érdekében a NÉBIH Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatósága (ÉTBI) koordinálja a tejtermelő gazdaságok nyilvántartásba vételét és webes közzétételét. Emellett a hivatal honlapján folyamatosan frissíti az engedélyezett létesítmények listáját, közzéteszi az újonnan engedélyezett tejgyűjtőket és tejfeldolgozó létesítményeket, valamint törli a megszűnőket.

Közérdekű bejelentések és lakossági kérdések: A NÉBIH-hez zöld számán rendszeresen érkeznek állampolgári bejelentések: 2014-ben 60 esetben, míg 2015-ben 91 esetben történt tejtermékkel kapcsolatos bejelentés, ami az összes panaszok mintegy 10 %-át teszi ki. A NÉBIH ügyfélszolgálatára is számos megkeresés érkezik, melyek nem csak reklamáció jellegűek, hanem gyakran tejtermékekre vonatkozó ismeretekkel, kereskedelemmel, előállítással, jelöléssel, jogszabályi előírásokkal kapcsolatosak.

Iskolatej program: 2015-ben az MVH-val kötött együttműködés megállapodás eredményeként megkezdődött az Iskolatej program során előállított termékek gyártásának

közvetlen ellenőrzése. Tekintettel a célcsoportra és a terítés módjára a programban megjelenő termékek kiemelt figyelmet igényelnek. A célellenőrzés során tíz különböző kapacitású tejfeldolgozó létesítményt helyszíni felülvizsgálatára, a termékekből történő hatósági mintavételre, a minták széleskörű laboratóriumi vizsgálatára (mikrobiológiai, fiziko-kémiai, érzékszervi és jelölés) került sor. Az ellenőrzések során elsősorban a HACCP rendszer működésével, a jó gyártási és a jó higiéniai gyakorlat be nem tartásával, a működési engedéllyel, strukturális hiányosságokkal kapcsolatos problémákat tártak fel a szakemberek. A hibák megállapítását követően azok felszámolásáról az érintett létesítményeknél minden esetben intézkedési terv született, melyek megvalósításának visszaellenőrzése folyamatos. Fontos, hogy élelmiszerbiztonsági kritériummal kapcsolatos problémát nem tapasztaltak az ellenőrök.

Export: A NÉBIH segíti a hazai tejfeldolgozó létesítményeket és a hozzájuk kapcsolódó tejtermelő gazdaságokat az export auditokra történő felkészülésben és az ellenőrzések lefolytatásában.

2014-ben és 2015-ben az orosz és kínai audit kapcsán 11 tejfeldolgozó létesítmény helyszíni vizsgálatot egybekötött előzetes felkészítést végeztek el a szakemberek.

Az orosz és kínai audit delegáció kíséretéhez 2015-ben hat alkalommal biztosított a NÉBIH ÉTBI szakembereket, elősegítve ezzel az auditok szakmailag sikeres kivitelezését. Az export lehetőségek bővítése érdekében a hatóság folyamatosan vizsgálja az egyéb EU-n kívüli országok előírásainak való megfelelést.

Tanácsadás: A tejágazati szereplők kérésére az ÉTBI munkatársai – helyszíni látogatással egybekötve, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – rendszeresen nyújtanak szakmai segítséget egy-egy tejfeldolgozó létesítmény átépítése, felújítása, vagy épp új gyártástechnológia/termék bevezetése során.

Szakmai képviselet: A tej- és tejtermékek minőségének biztosítása érdekében az ÉTBI szakembereket delegál a Magyar Élelmiszerkönyv (MÉ) Tejtermék szakbizottságába, valamint E-learning kurzusok szervezésével tájékoztatja a vállalkozókat a MÉ e termékkörre vonatkozó fejezeteiről.

Termékteszt: a tej- és tejtermékeknek a hivatal szemléletformáló tevékenységében is hangsúlyos szerep jutott. A NÉBIH Szupermenta termékteszt kampányának januári vizsgálataiban a kereskedelemben kapható vajakat ellenőrizte a hatóság. A teszt a vajtermékek élelmiszerbiztonsági, minőségi és kedveltségi vizsgálatának olyan komplex és koncentrált elemzését jelentette, melyhez hasonlóan – kétség kívül – még sohasem esett át az ágazat. A termékek vizsgálatán túl számos információs anyag, érdekesség is megjelent a termékkörrel a kampány felületeink, mely hozzájárulhat, hogy a vásárlók a jövőben tudatosabban válasszanak a kínálatból.